

Archeologický informační systém České republiky

**Informace jako jedinečná a ohrožená součást kulturního dědictví
– AIS CR jako cesta k jeho uchování a sdílení**

Mgr. Olga Lečbychová

Mgr. Tomáš Pavloň

archiv Archeologického ústavu AV ČR, Brno, v. v. i.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
OP Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

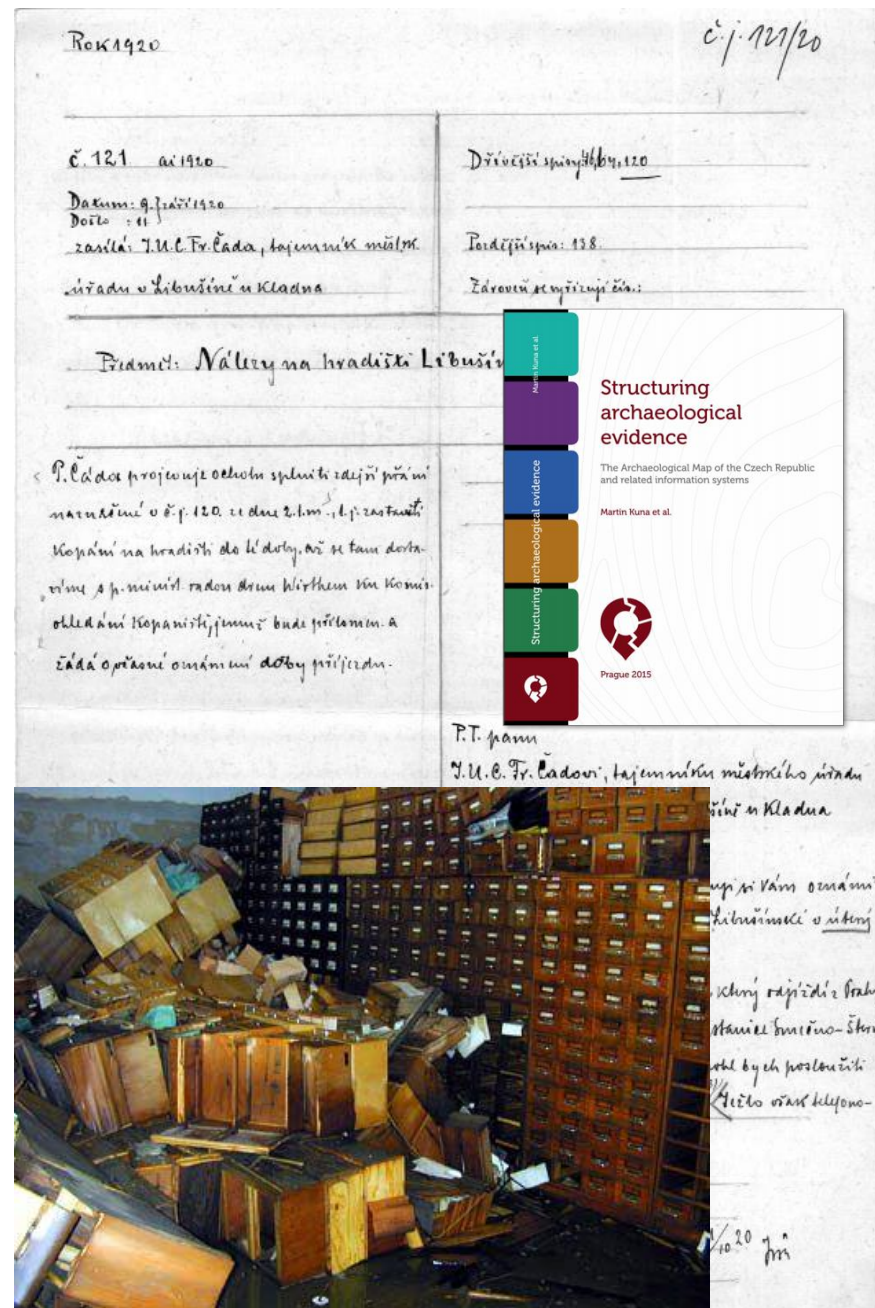

ARÚB Archeologický ústav
AV ČR, Brno

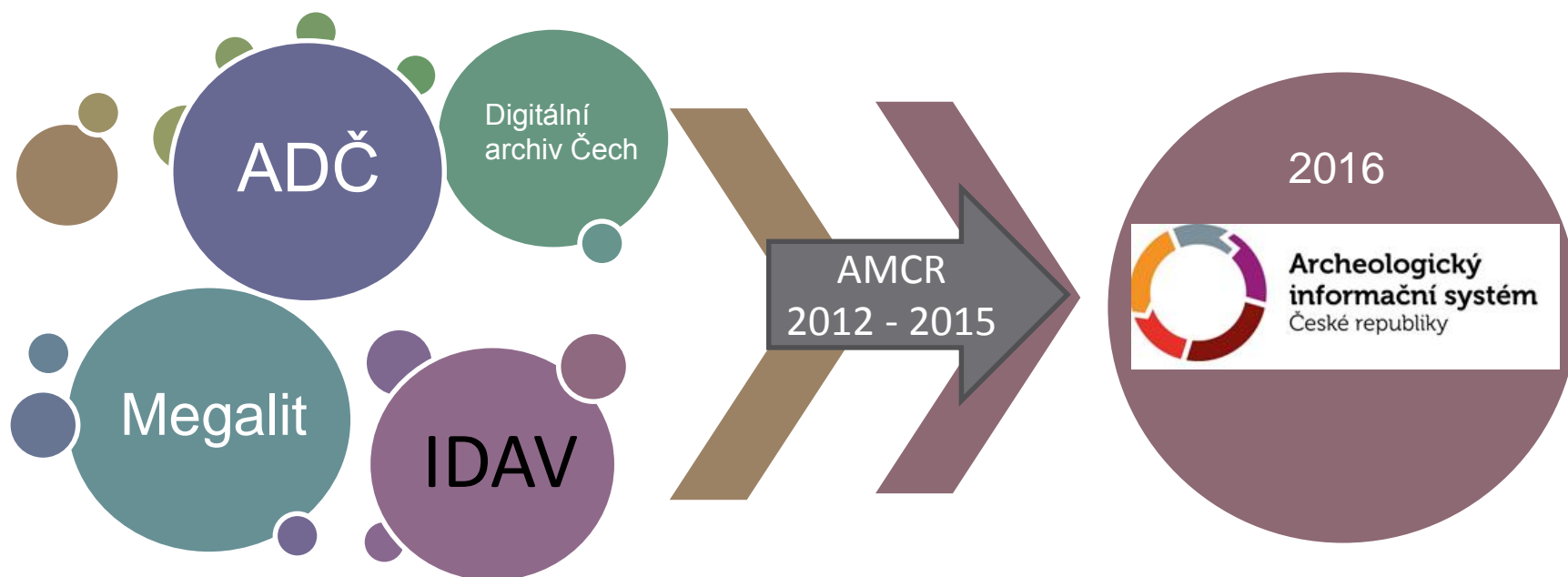
cesta k infrastruktuře

- od r. 1919 — Archeologické ústavy pověřeny správou evidence archeologických výzkumů a nálezů (=> vznik archivů v Praze a Brně)
- od 90. let — řada nespojitých datových bloků a aplikací
- po r. 2002 - první kroky k digitalizaci dokumentace
- 2012-2015 — projekt NAKI —
- od r. 2016 — Cestovní mapa velkých výzkumných infrastruktur ČR
- Kniha shrnující vývoj do roku 2015 (Kuna et al. 2015; ISBN 978-80-87365-88-5)
- <http://www.archeologickamapa.cz/?page=book>

Cesta k jednotnému řešení (na úrovni ČR)

2016 AIS CR zapsán na Cestovní mapu ČR velkých infrastruktur pro výzkum, experimentální vývoj a inovace na léta 2016-2022 (dokument MŠMT)

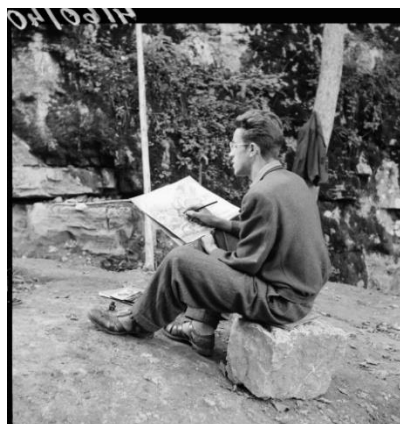
AIS CR: ČEMU SLOUŽÍ...

Probíhající terénní
aktivity

Centrální
repozitář
dokumentace

Systematická
evidence

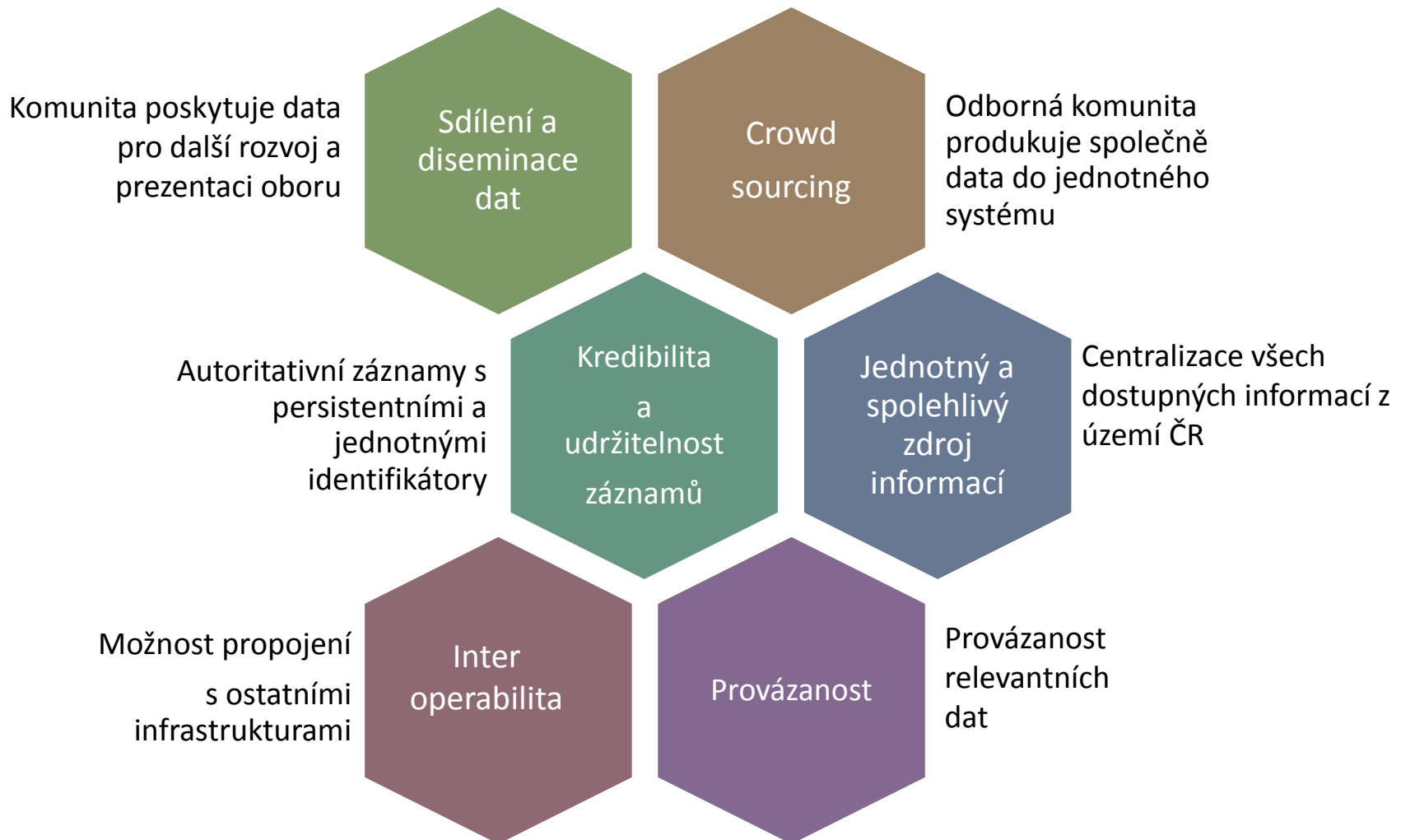
Implementace
nástrojů
Digital humanities

Místo sdílení a
publikace dat
odborníkům i
veřejnosti

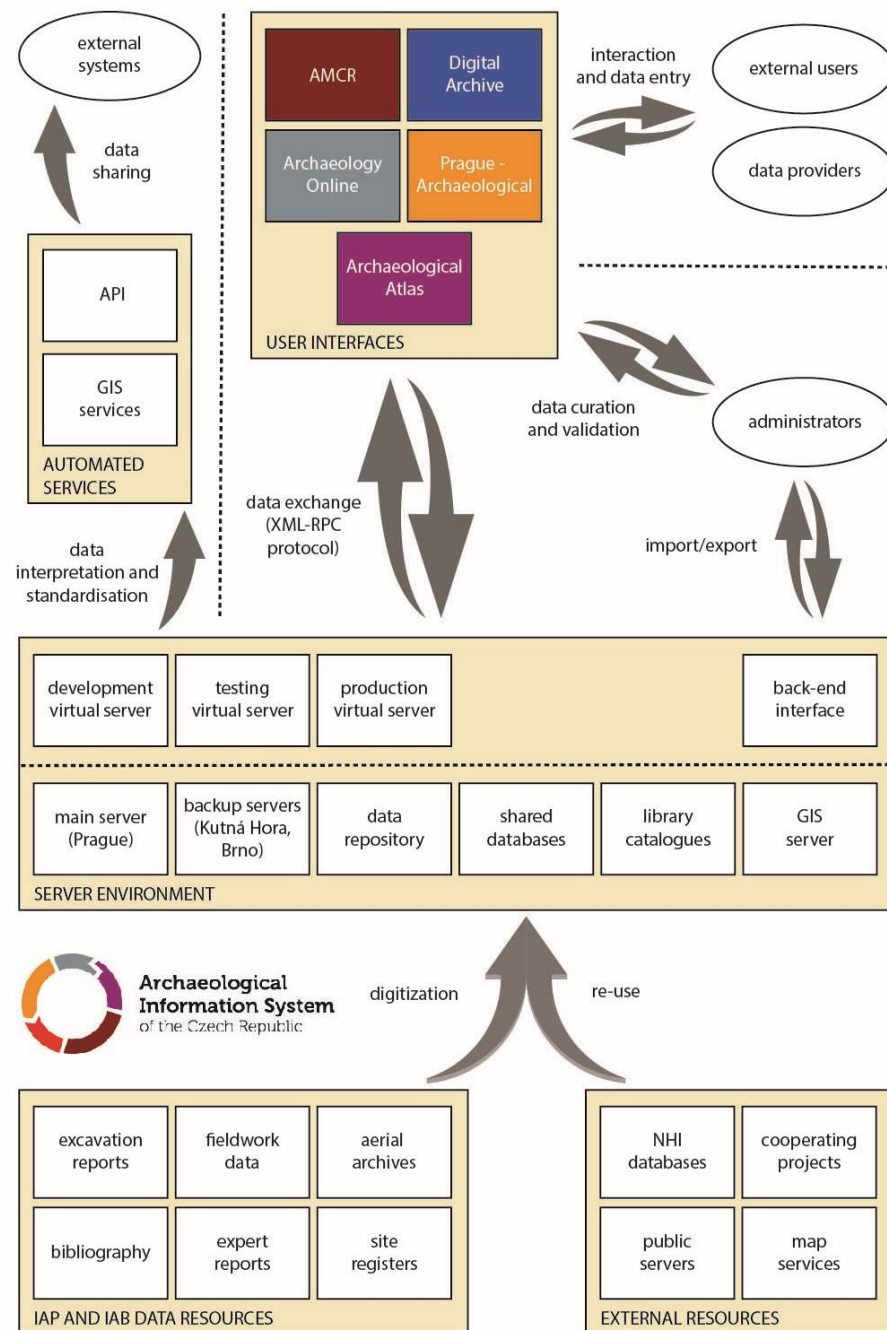
AIS CR - jeho filozofie, základní principy

AIS CR – řešení dlouhodobých potřeb...

- ... managementu archeologických terénních výzkumů (záchranných i badatelských)
- ... jednotného sběru a evidence výsledků archeologických akcí
- ... bezpečného ukládání dokumentace a nálezových zpráv
- ... dostupné datové báze pro základní i aplikovaný výzkum
- ... implementace nástrojů Digital Humanities
- ... sdílení, prezentace a popularizace archeologických dat a výsledků bádání

AIS CR zahrnuje ...

- (1) ... databázi archeologických dat
- (2) ... geografický informační systém
- (3) ... API služby pro datovou výměnu
- (4) ... týmy odborníků na sběr a správu archeologických dat (Archeologické ústavy AV ČR v Praze a v Brně)
- (5) ... SW a HW vybavení pro efektivní datový management
- (6) ... rozhraní pro zadávání a prezentaci dat

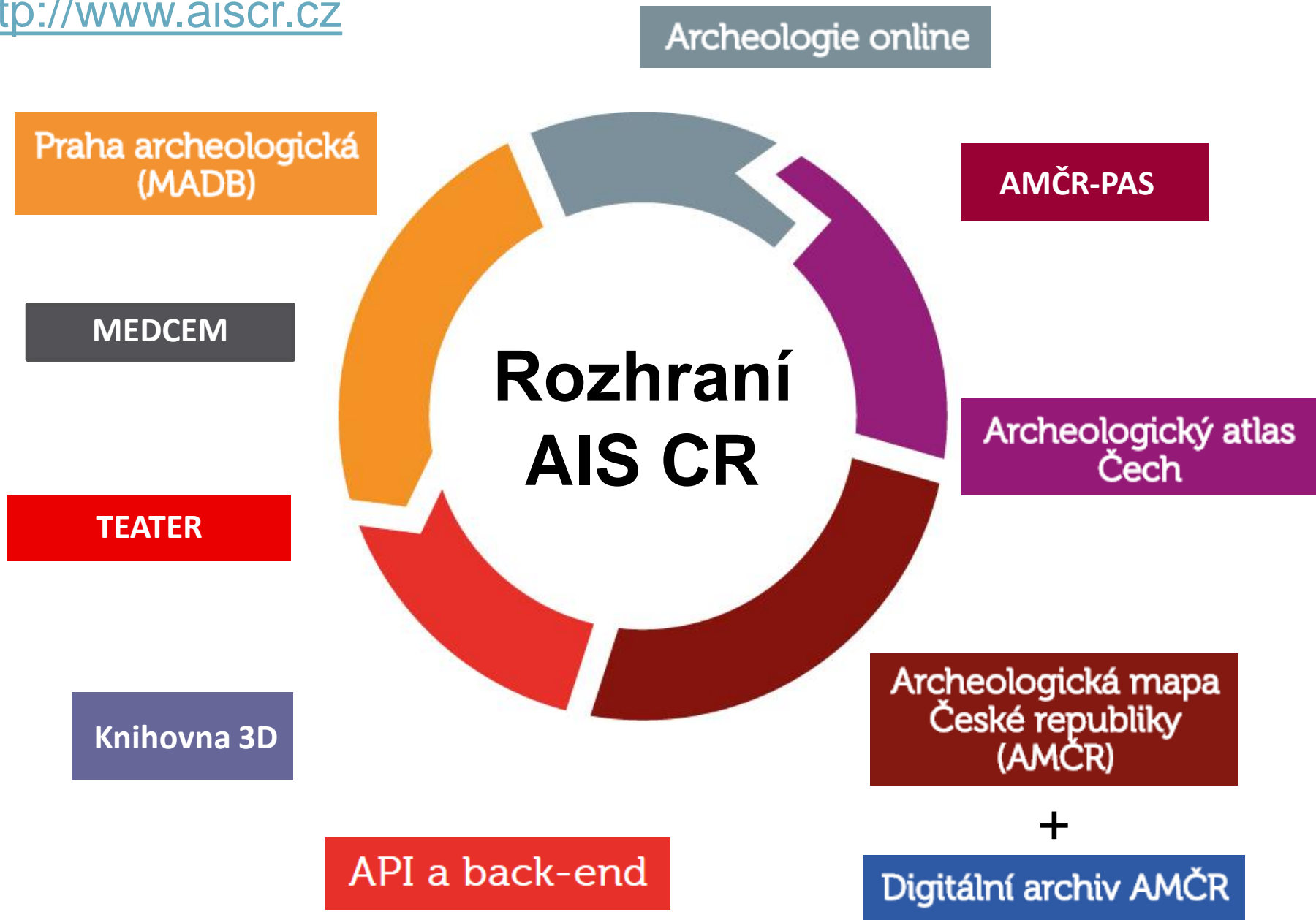
C-9100190A NZ odložena	Dokumentační jednotky	Dokumentace
Popis samostatné akce		
Katastr	ČESKÝ ŠTERNBERK (BENEŠOV)	
Vedoucí akce	Neustupný, Zdeněk	
Ostatní vedoucí		+
Specifikace data	v roce	Rok zahájení 2007
Hlavní typ	sonda	
Lokalizace / okolnosti	Hrad, severní parkán.	
Poznámka	Zjištěné starší stavební konstrukce, které byly součástí fo novověku, tedy v době, kdy již neplnily svoji funkci.	
Uložení nálezů		
Historie akce		
Zapsána	24.5.2017, ARÚP, Administrátor (Archeologický ús	
ZAA archivována		
ZAA vrácena	Datum ↑	Vrátil
NZ podána		
ZAA/NZ vrácena	Datum ↑	Vrátil
ZPĚT	VÝPIS	ZRUŠIT AKCI
ZAHÁJIT EDITACI	SMAZAT	VRÁTIT

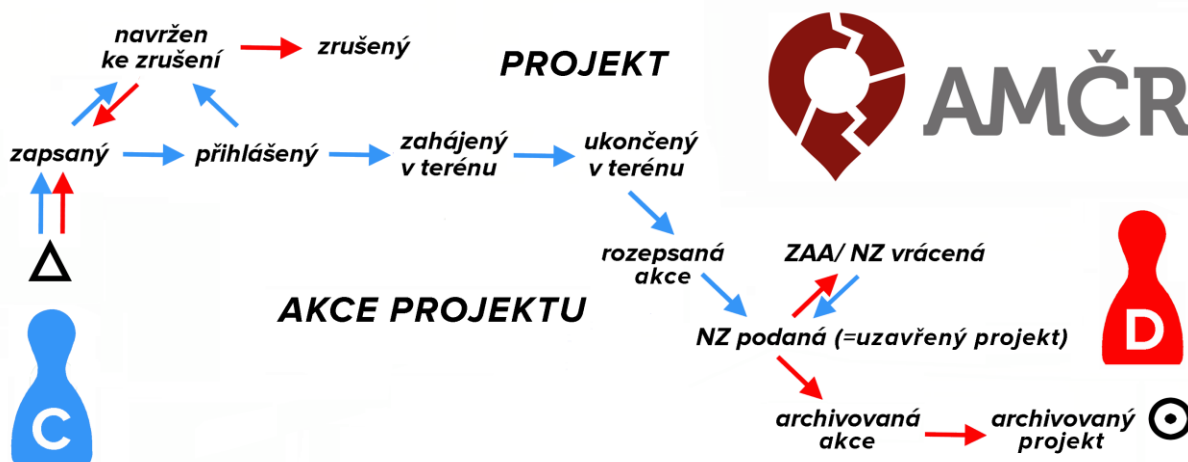

§ 21 odst. 4 zákon o památkové péči

- OAO je povinna oznámit ARÚB zahájení výzkumu, při němž dochází k zásahům do terénu nebo k povrchovému sběru nálezů – OZAA
- OAO je povinna po ukončení každého AE výzkumu podat ARÚB zprávu o výsledcích výzkumu
 - Zpráva o archeologické akci
 - Nálezová zpráva
- výzkum prováděný na území prohlášeném za KP, NKP, MPR, VPR nebo PZ - je potřeba tuto informaci podat také na Národní památkový ústav

<http://www.aiscr.cz>

Archeologická mapa České republiky (AMČR)

AMČR sjednocuje základní archeologické infrastruktury v ČR a poskytuje nástroje pro evidenci terénních aktivit, shromažďuje metadata o jejich výsledcích, slouží jako repozitář sekundární dokumentace a data poskytuje veřejnosti k užití.

<http://www.amapa.cz>

Archeologický
informační systém
České republiky

AKCE	Dokumentační jednotky	Dokumentace	Bibliografie
<p>M: 201500572 archivovaný A: archivovaná</p>			
<p>Popis akce ULOŽIT ZMĚNY</p> <p>Katastr: <input type="text" value="BÍLANY (KROMĚŘÍŽ)"/> Další katastry: <input type="text"/></p> <p>Vedoucí akce: <input type="text" value="Popelka, Miroslav"/> Organizace: <input type="text" value="ÚAPP Brno"/></p> <p>Nové jméno: <input type="text"/> Uživatelské označení: <input type="text"/></p> <p>Specifikace data: <input type="text" value="přesné"/> Datum zahájení: <input type="text" value="29.9.2015"/> Datum ukončení: <input type="text" value="29.9.2015"/></p> <p>Hlavní typ: <input type="text" value="skupina/sít' sond"/> Vedlejší typ: <input type="text"/></p> <p>Lokalizace / okolnosti: <input type="text" value="Kroměříž/Bílany, Ovocná č. 1869/63."/></p> <p>Poznámka: <input type="text" value="V průběhu výzkumu byly kontrolovány vertikální profily a dna výkopů, zda neporušují možné archeologické situace nebo objekty, současně byly prohlednuty výhozy vytěžené zeminy, zda neobsahují motivé předměty archeologické povahy (zlomky keramiky, kosti, uhlíků), které by narušení archeologických objektů nebo situací mohly nasvědčovat. Při provádění archeologického výzkumu na uvedeném stavbě nebyl zjištěn výskyt ani porušení archeologických nálezů a situací."/></p> <p>Uložení názvu: <input type="text"/> Přístupnost záznamu: <input type="text" value="A (anonym)"/></p> <p>Historie akce</p> <p>Zapsána: <input type="text" value="8.10.2015, Popelka, Miroslav (ÚAPP Brno)"/> NZ Podána: <input type="text" value="8.10.2015, Popelka, Miroslav (ÚAPP Brno)"/></p> <p>Archivována: <input type="text" value="9.10.2015, Řihánková, Veronika (Archeologický ús)"/></p> <p>ZAA/NZ vrácena: <input type="text" value="Datum ↑ Vrátil Organizace Důvod"/></p>			
<p>VÝPIS ZRUŠIT AKCI</p> <p>ZAHÁJIT EDITACI SMÁZAT AKCI VRÁTIT ARCHIVOVAT</p>			

AMČR
Archeologická mapa České republiky

PROJEKTY

- Vyhledávání
- Digitální archiv
- Projekty
- Samostatné akce
- Návoděda
- Lokality
- Dokumenty a bibliografie
- Správa PIAN
- Administrace

- Zapsat projekt
- Přihlásit projekt
- Zahájit výzkum
- Ukončit terén
- Spravovat akce
- Uzavřít projekt
- Vybrat projekty
- Naše projekty
- Archivovat projekty

David Novák
ARÚ Praha
Administrátor
Do odhlášení: 60 minut

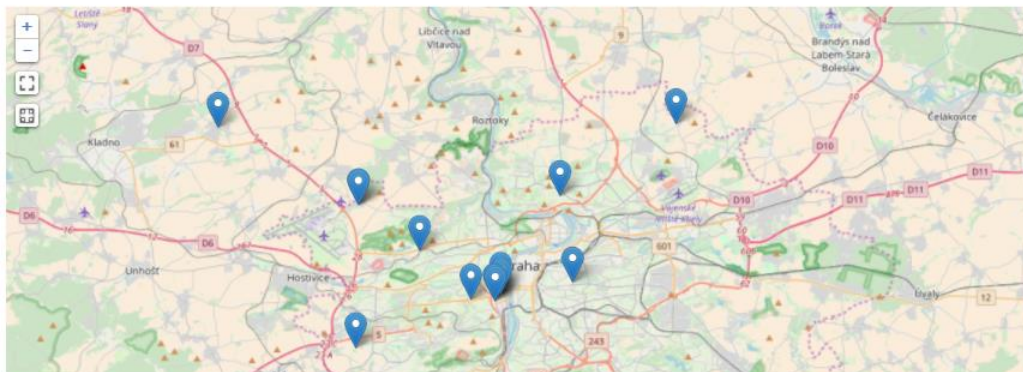

"Juřina, Petr"

> Rozšířené vyhledávání

Zavřít mapu

"Juřina, Petr" ✕

17 výsledků Řazení 20 [URL](#)

Typ dokumentu

- + Texty 17
- Katastr <
- Organizace <
- Rok <
- Okres <
- Autor / vedoucí <

datace neurčena

industriální období

Juřina, Petr | C-TX-200001341 | 1999

Typ: nálezová zpráva | Materiál: papír s foto | Řada: TX | Přístupnost: archivář

Organizace: Archaia Praha

Katastr (okres): SMÍCHOV (Hlav

> Popis dokumentu:

Akce C-9104610A (přístupnost: A):

Katastr (okres): SMÍCHOV (Hlavní město Pra
Vedoucí výzkumu: Juřina, P. (Archaia Praha)

Typ: plošný odkryv

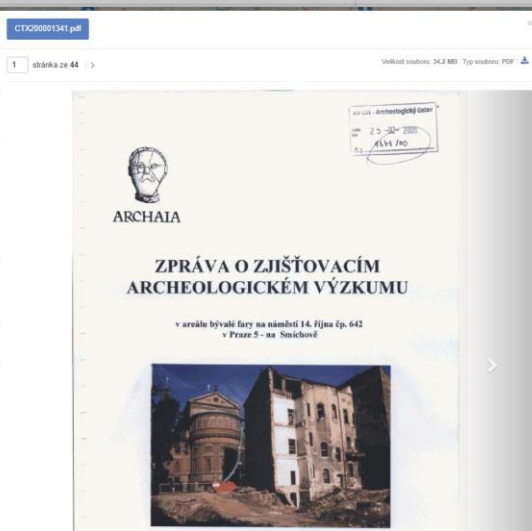
Datum výzkumu: 2000-01-01 - 2000-12-31

Lokalizace: Náměstí 14. října, areál bývalé far

Poznámka: Záchraný archeologický výzkum bývalé fary) představuje klasický příklad opak zničených minulými stavebními úpravami moh situace, poskytující cenné informace o vývoji h Pod téměř 2 m vyrovnávacích navážek z přelo povrch ohrazené zahrady náležející k barokní zahradních horizontů (v úrovni 192,3-191,9 m pravděpodobně pozůstatek konstrukce jednoho majitele zahrady Františka Buqoye.

O málo starší pozůstatky dřevěného barokního výstavby celého letohrádku, který pro sebe a s Diezenhoffer.

Tímto však historie zahrady nezačíná, výzkum zakoupením pozemku proslulým architektem, (zatím nejasného určení) o rozměrech cca 2 x 2 Zlomky keramiky nacházené u obídkách, spol

Digitální archiv AMČR

Digitální archiv je webová aplikace určená k prohlížení digitálních dokumentů uložených v AMČR. Nahrazuje předchozí aplikace digitálních archivů ARÚP a ARÚB. Rozhraní je plně provázáno s AMČR a zpřístupňuje archivované dokumenty včetně navázaných popisných a prostorových dat.

<http://digiarchiv.amapa.cz>

**Archeologický
informační systém**
České republiky

TÉMATA PREZENTACE DOKUMENTY ODKAZY

Praha-archeologická je portál, který si klade za cíl zpřístupnit archeologické prameny Prahy odborníkům i široké veřejnosti. Archeologům a jejich spolupracovníkům by měl usnadnit cestu k systematickému studiu minulosti a jejímu rychlejšímu a ucelenějšímu poznání, památkové sféře přinést podklady pro rozhodování o míře nezbytné ochrany archeologických památek, podnikatelům pak informace o rizicích jejich záměru.

Nejširší veřejnost má možnost prostřednictvím portálu navštívit Prahu pod Prahou, kráčet po stopách pražské minulosti, sdílet napětí z objevování dosud neznámého, poznávat dokonalost zapomenutých technologií a řemesel, či se seznámit s nekonečnými možnostmi témat, jejichž studium archeologie nabízí.

Portál Praha-archeologicka.cz je hlavním výstupem projektu Informační systém archeologických pramenů Prahy (IIS_APP), který je společným projektem Archeologického ústavu, AV ČR, Praha, v.v.i. a Národního památkového ústavu. Projekt byl zformulován v r. 2012. Jeho tvorba je v letech 2013-2017 financována v rámci programu NAKI MK ČR (r. č.13P01OV014). Více >>

zkoumané plochy

zjistí vše o
výzkumech v mapě

Praha
archeologická

za archeologii
v Praze

interdisciplinair

památková péče

Provozovatelem webu je:

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AV ČR, Praha, v. v. i.
Letenská 4, 118 01 Praha 1
IČ: 67985912, DIČ: CZ67985912

Právní smlouva Pravidla o přístupnosti Mapa stránek O webu

Praha archeologická (MADB)

Praha archeologická je portál, který si klade za cíl zpřístupnit archeologické prameny Prahy odborníkům i široké veřejnosti. Prostřednictvím portálu je možné navštívit Prahu pod Prahou a kráčet po stopách pražské minulosti.

<http://www.praha-archeologicka.cz/>

Hledat...

Home

Mapa

Zdroje

Praxe

O webu

AMČR sjednocuje základní archeologické infrastruktury v ČR a poskytuje nástroje pro evidenci terénních aktivit, shromažďuje metadata o jejich výsledcích, slouží jako repozitář sekundární dokumentace a data poskytuje veřejnosti k užití.

Archeologický atlas je doprovodnou službou ke stejnojmenné publikaci, rozšiřuje její obsah ve virtuálním prostředí a populární formou prezentuje nemovité archeologické památky v krajině.

Portál shromažďuje a zpřístupňuje informace o archeologii Prahy profesionálům z oboru archeologie a spolupracujících oborů. Informace jsou využitelné i pro státní správu a plánování, památkovou či komerční sféru. Vybrané sekce jsou směřovány na širokou veřejnost.

Archeobotanická databáze ČR je databáze archeobotanických analýz z území České republiky. Umožňuje přístup k datům o jednotlivých archeobotanických výzkumech v České republice (např. autor botanického určení, archeologická datace, počet analyzovaných semen/plodů, počet nalezených rostlinných taxonů).

Obecné údaje Charakteristika obsahu Funkce, nástroje, UI Technické údaje Autoři a správci Datový model Prezentace a historie

Název Archeobotanická databáze České republiky

Akronym CZAD

URL

Provozovatel

Mapa

ARCHEOLOGIE ONLINE

cs | en

Hledat...

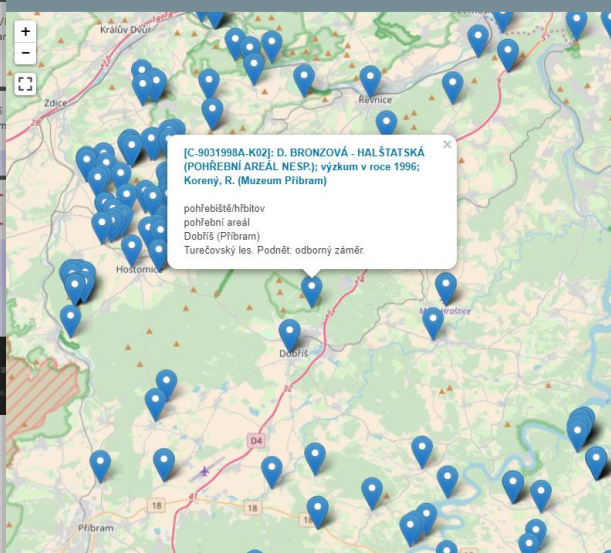
Home

Mapa

Zdroje

Praxe

O webu

pozdní d. bronzová (1000 BC)

2500000 BC -

40000 BC -

5600 BC -

3800 BC -

2300 BC -

1000 BC -

450 BC -

1 AD -

551 AD -

951 AD -

1501 AD -

1901 AD -

2000 AD -

časná d. laténská (371 BC)

Výsledky

Databáze

Typ aktivity

Typ lokality

Časová osa

Od: -1000

Do: -371

Archeologie online

Portál prezentuje digitální informační zdroje svázané s poznáváním minulosti české krajiny a českou archeologií. Cílem portálu je nabídnout uživateli rozcestník s mnohdy těžko dostupnými údaji, které mu umožní zorientovat se v existujících infrastrukturách, evidenčních systémech, nástrojích a portálech.

<http://www.aonline.cz>

Archeologický
informační systém
České republiky

Archeologický atlas Čech

Archeologický atlas je doprovodnou službou ke stejnojmenné publikaci, rozšiřuje její obsah ve virtuálním prostředí a populární formou prezentuje nemovité archeologické památky v krajině.

ARCHEOLOGICKÝ ATLAS ČECH Vybrané památky od pravěku do 20. století

Úvodní strana Lokalita Kniha Ke stažení O projektu Hledat v lokalitách

Úvod > Lokalita > Čelov Zobrazit na mapě

ČESOV, okr. Jičín, Královéhradecký kraj

Pravěk a rané středověké hradiště Česovské valy

(1. století př. Kr., raný středověk)

[Popis a galerie](#) [Plány a mapy](#) [Publikace](#)

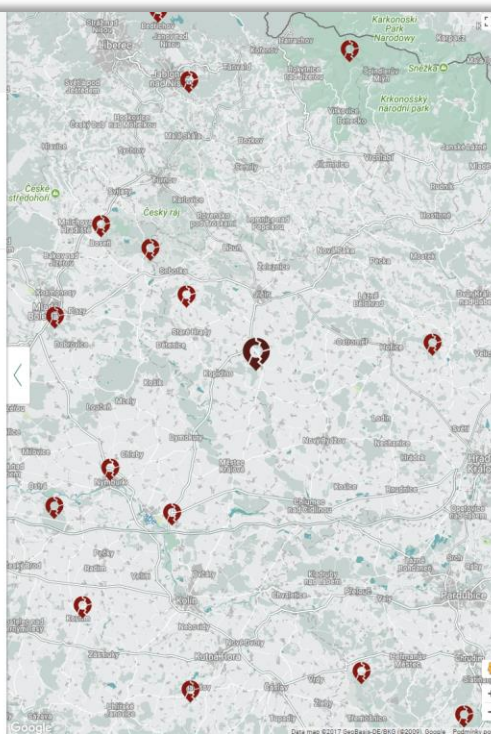

Severní vstup do areálu hradiště.
Foto Z. Káčerová, 2013.

Hradiště Čelov s nejvyššími dochovanými valy v Čechách bylo osídleno a využíváno od pravěku po středověk, avšak pro nedostatek rozsáhlejších archeologických výzkumů není možné přesněji určit dobu jeho výstavby. Opevnění hradiště tvořil mohutný násep zpevněný vnitřní trámovou konstrukcí s čelní kamennou plentou a příkopem. Určité indicie naznačují, že opevnění mohlo částečně vzniknout v době železné (v latěnském období) nebo v raném středověku. Navíc se zdá, že valy na akropoli zrajší středověk a době třicetileté války, z níž se dochovaly i další pozůstatky v okolí lokality (např. dělostřelecká postavení). Hradiště bylo využíváno i v moderní době, kdy se zde např. ukryvalo okolní obyvatelstvo za prusko-rakouské války v r. 1866.

Literatura: Čtverák 2001; Čtverák a kol. 2003.

Navigační bod: N 50°19'58.13"; E 15°20'59.75" (severní brána).

<http://www.aatlas.cz>

**Archeologický
informační systém**
České republiky

Rychle – Intuitivně – Relevantně

TEATER je webový tezaurus obsahující archeologickou terminologii.
Skupiny uživatelů:

- knihovníci, kteří zpracovávají archeologické informační zdroje
- uživatelé knihoven s archeologickými fondy, kteří naopak chtějí tuto literaturu vyhledávat
- začínající studenti archeologie
- zájemci o archeologii z řad laické veřejnosti

Tezaurus archeologické terminologie je určen širokému okruhu uživatelů jak z řad odborné tak laické veřejnosti se zájmem o archeologii, od poučených laiků, přes amatérské archeology, nové studenty archeologie, knihovníky archeologických institucí a profesionální archeology. Účelem tezauru je zpřístupnit těmto skupinám uživatelů archeologickou terminologii. Protože primární, ale nikoli výlučný, okruh uživatelů budou knihovníci, je tezaurus tvořen částečně předmětovými hesly národních autorit spolu s dalšími odborně-archeologickými termíny, které se v rejstříku národních autorit nenachází. Tezaurus obsahuje také hesla z příbuzných oborů a dalších pomocně-historických kategorií. Hesla v tezauru jsou uspořádána hierarchicky a celou strukturou jde volně procházet za použití Kategoří níže. Alternativně lze hesla full-textově vyhledávat. Další informace ohledně možností využití tezauru různými skupinami uživatelů, o vyhledávací aplikaci, struktuře a výběru hesel se nacházejí v poli Nápověda.

Prozkoumejte další oblasti

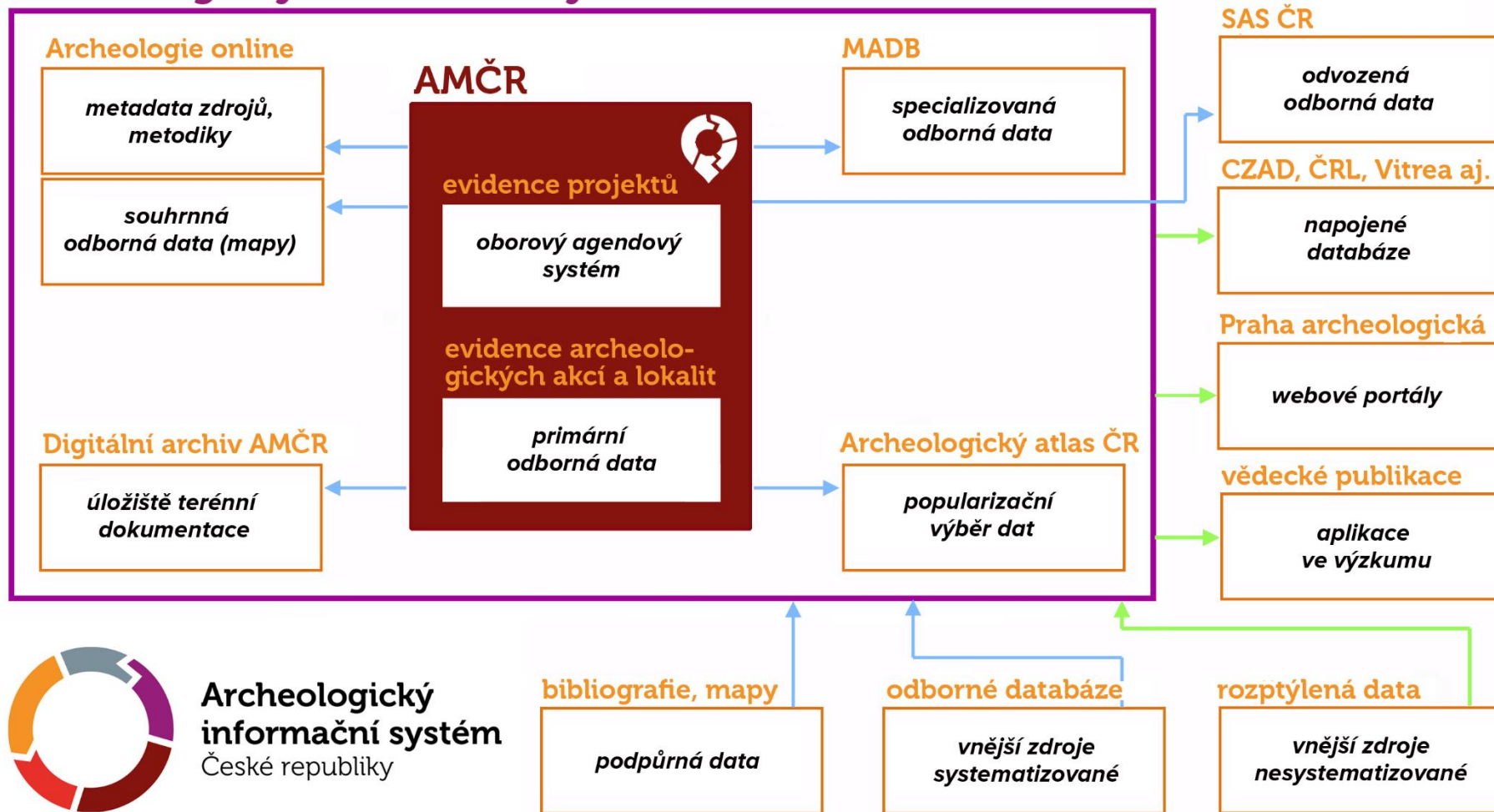
1) Teorie a přístupy	5) Chronologie	9) Historická etnika a území, státní útvary a panovnícké dynastie
2) Terénní metody	6) Areály	10) Povolání a pracovní činnosti
3) Metody zpracování	7) Objekty	11) Společnost
4) Hraníční obory a přidružené obory	8) Předměty	

<http://teater.aiscr.cz/>

**Archeologický
informační systém**
České republiky

Archeologický informační systém ČR

Standardizace a metodika

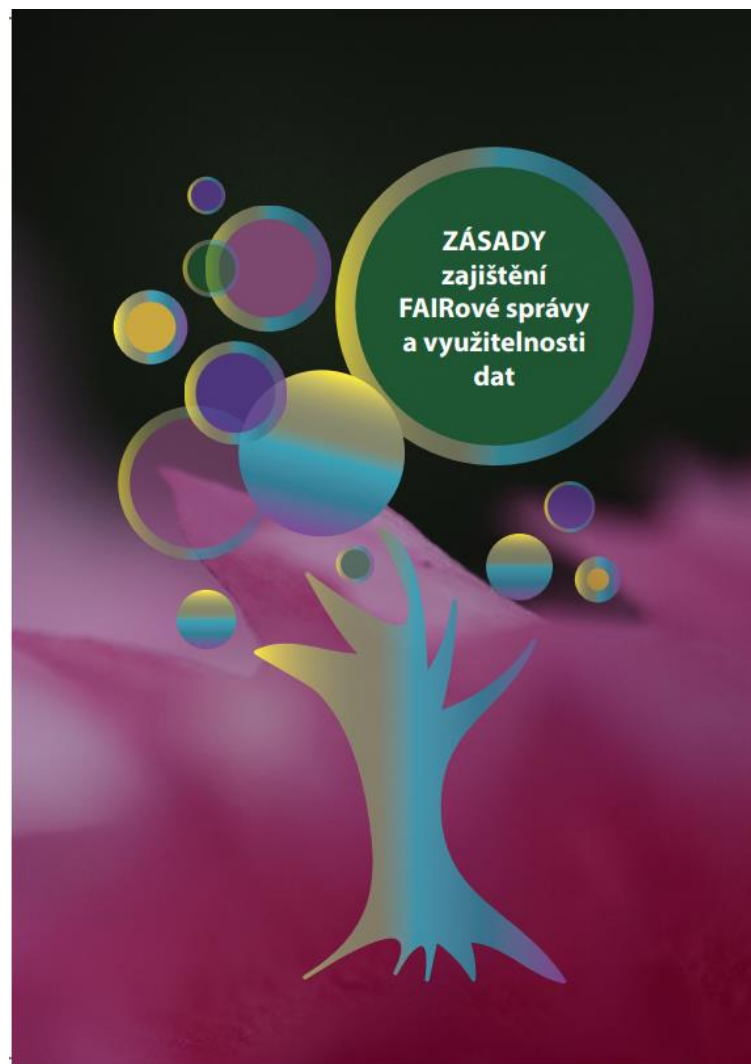
Guides:

- **ZÁSADY** zajištění FAIRové správy a využitelnosti dat

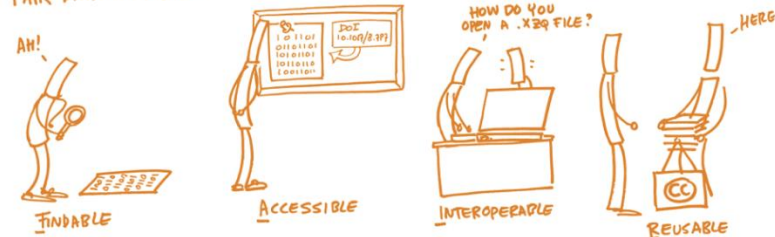
“PARTHENOS Guidelines to FAIRify data management and make data reusable”,
<https://doi.org/10.5281/zenodo.3946099>

- **Zásady evidence lokalit v AMČR** ,
<https://doi.org/10.5281/zenodo.4113963>
- Digital Archive of AMCR user's manual, see section “help” <https://digiarchiv.aiscr.cz/>

[Wikipedia: 6 hesel věnovaných AIS CR a jeho nástrojům](#)

FAIR DATA PRINCIPLES

Social media

FB

<https://www.facebook.com/ArcheologickyInformacniSystem/>

Archeologický informační systém ČR - AIS CR
Published by Klara Freckles · Yesterday at 10:44 · 🌐

Sometimes we all have a bad day at work - but someone doesn't always document it. Today we can remember with a smile one of such days Miroslav Bálek, archaeologist and geodet, whose team fell in place with an off-road car during a survey of the location in Pavlov in the summer of 1985. That's why it would be for this event M. Bálek moved to aerial exploration and researched localities from above? 🤖 As a pioneer of aviation archaeology, however, he could develop his interest... See more

🌐 See original · Rate this translation

1,046 People reached · 166 Engagements

[Boost post](#)

Archeologický informační systém ČR - AIS CR
Published by Klara Freckles · 9 October · 🌐

Exactly 92 years ago, on October 9, 1928, the State Archaeological Institute received a brief information that workers found a bronze treasure on Goat's backs in a short but deep rock ravine under a large stone. The very next day, enthusiastic archaeologists set out to explore the findings to satisfyingly say that it is a depot of bronze daggers dating back to the older bronze age, which was bought for the National Museum. A total of 7 daggers and bronze scabbard forms a u... See more

🌐 See original · Rate this translation

5,560 People reached · 915 Engagements

[Boost post](#)

👍👎👏 98 · 4 comments 27 shares

[Like](#) [Comment](#) [Share](#)

Archeologický informační systém ČR - AIS CR
Published by Klara Freckles · 21 October at 10:00 · 🌐

🚫 Don't worry, this is not one of the other maps of the spread of coronavirus. Let's take a look at data that will please us on the contrary.

📊 Since 2017, when the Archaeological Map of the Czech Republic was launched, there have been 37 * records of events in the "A" mode (anonymously accessible to anyone without registration). On the maps below you can see an overview of the current state of data in AMC and their representation across archaeological periods. Individua... See more

🌐 See original · Rate this translation

6,142 People reached · 1,676 Engagements

[Boost post](#)

👍👎👏 112 · 10 comments 26 shares

[Like](#) [Comment](#) [Share](#)

Most relevant

Archeologický informační systém ČR - AIS CR
Comment as Archeologický informační syst... 🌐 📷 🗨️ 🌐

Youtube

<https://www.youtube.com/channel/UCuNxjyGB2z3ts0uMUxoDHdQ>

AIS CR
7 subscribers

DOMOVSKÁ STRÁNKA · VIDEA · PLAYLISTY · KANÁLY · DISKUSE · INFORMACE

[ODEBRÁT](#)

Historie archivu a vznik infrastruktury (CELE VIDEO)
35 zhlédnutí · před 8 měsíci

Podívejte se, co všechno vedlo ke vzniku AIS CR!

Sčítaním obrázků a jejich popis:
1. Nádoby z potřeby v koflanech vybrané na polích ve okolí ŠVALC · C-PP00000210. Archiv ARUP.
2. Mohyla v Kuffanovicích (Zakarpatká oblast, Ukrajina) po záhlubení archeologického výzkumu. Foto J. Böhm, počátek 20. století.

[DALŠÍ INFORMACE](#)

Nahranná videa · PŘEHLED VŠECH

Cesta do digitálního archivu: "Moravka"
5 zhlédnutí · před 1 měsícem · 0:17

Jak moc se za tři desetiletí změnila dokumentace...
11 zhlédnutí · před 8 měsíci · 0:25

Historie archivu a vznik infrastruktury (CELE VIDEO)
35 zhlédnutí · před 8 měsíci · 6:07

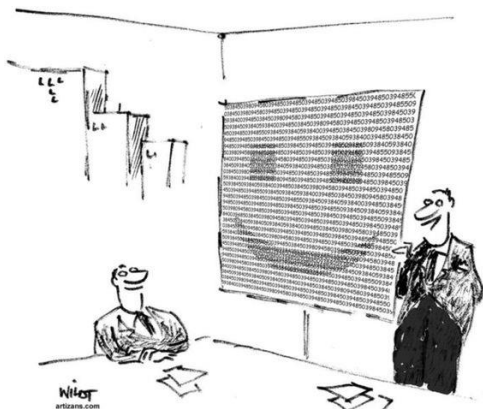
Historie archivu a vznik infrastruktury, Díl IV.
6 zhlédnutí · před 9 měsíci · 1:43

Historie archivu a vznik infrastruktury, Díl III.
6 zhlédnutí · před 9 měsíci · 1:32

plán pro léta 2020-2022 (prodloužení AIS, projekt OP VVV - AIS-2, projekt INDIHU, ARIADNEplus, SEADDA...)

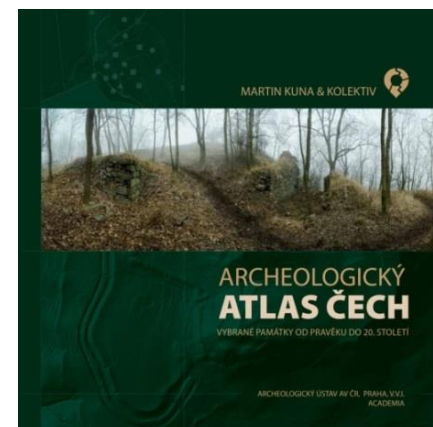
- (1) ... optimalizace uživatelských rozhraní a systémových nástrojů AMČR, doplnění a obnova hardwarových a softwarových prostředků
- (2) ... dokončení revize a harmonizace existujících datových bloků a jejich zveřejnění v systémech AIS CR
- (3) ... retrospektivní rozvoj datového obsahu vyhledáváním a evidencí dosud nepodchycených odborných informací (očekávaný nárůst v řádu desítek tisíc záznamů)
- (4) ... podpora základního i aplikovaného výzkumu, vytvoření týmu specialistů na sídelní a krajinnou archeologii a vlastní výzkum
- (5) ... organizace workshopů a prezentací potenciálu infrastruktury AIS CR, výměna zkušeností s uživateli, podpora výuky archeologie a příbuzných oborů
- (6) ... budování národních standardů; integrace souvisejících systémů; kooperace na poli Digital Humanities; tvorba virtuálního výzkumného prostředí; rozvoj anglických verzí datového obsahu i aplikací

"We're beginning to see some positive patterns in the emerging data."

QR kód zpřístupňující digitální část
Archeologického atlasu Čech
(Kuna et al. 2014, 2015;
ISBN 978-80-87365-78-6)

Čekáme na Vás

Archeologický informační systém ČR

Lidé a jejich stopy v krajině:
digitální záznam archeologického dědictví ČR

Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i.

Olga Lečbychová, Tomáš Pavloň

Klára Matulová, Václav Kolomožníček, Irena Ostrá,
Lucia Ščasníková, Petr Pajdla, Tomáš Pavloň, Adam
Gašpar, Zdenka Kosarová, Anežka Špinlerová, Anna
Koudelková

amcr@arub.cz

Archeologický ústav AV ČR, Praha, v. v. i.

David Novák, Martin Kuna

Dana Křivánková, Ondřej Švejcar, Jan Hasil, Tomáš Krofta,
Ondřej Baier, Michal Kmínek, Čeněk Čišecký,
Eva Čepeláková, Jitka Říhová, Marcela Starcová,
Zuzana Vlčková

amcr@arup.cas.cz

www.aiscr.cz